

Rapport fra forvaltningsrevisjon - oppfølging av tjenester innen psykisk helse og rus

Behandles i utvalg	Møtedato	Saknr
Kontrollutvalget i Selbu kommune	20.03.2018	09/18
Saksbehandler	Rannveig Singsaas	
Arkivkode	FE - 217, TI - &58	
Arkivsaknr	17/77 - 6	

Kontrollutvalgsekretariatets innstilling

1. Kommunestyret tar rapport fra forvaltningsrevisjon om oppfølging av tjenester innen psykisk helse, herunder rusomsorg, til orientering.
2. Kommunestyret ber rådmannen følge opp anbefalingene i rapporten:
 - a. Informere godt nok om tilbudet som gis fra Rus- og Psykiatritjenester, samt systematisere brukererfaringer til styring av tjenesten
 - b. Vurdere dagtilbudet/lavterskeltilbudet til den enkelte bruker
 - c. Oppdatere rus- og psykiatriplan, for å gi oppdaterte målsettinger og tiltak for styring av tjenestene
 - d. Tilrettelegge bedre for bruk av kommunens kvalitetssystem til helhetlig styring av virksomheten.
3. Kommunestyret ber rådmannen gi kontrollutvalget skriftlig tilbakemelding på hvordan anbefalingene er fulgt opp innen 31.12.2018.

Vedlegg

Forvaltningsrevisjon - oppfølging av tjenester innen psykisk helse og rus

Saksutredning

Kontrollutvalget bestilte i sak 15/17 den 20.06.2017 en forvaltningsrevisjon med fokus på kommunens oppfølging av arbeidet med psykisk helse, herunder rusomsorg. Revisjon Midt-Norge la fram prosjektplan (plan for gjennomføring) i kontrollutvalgsmøtet 19.09.2017, sak 18/17. Kontrollutvalget framhevet i møtet at synspunkter fra brukere er sentralt og må inngå i rapporten.

Revisjon Midt-Norge har formulert følgende hovedproblemstillinger i arbeidet med forvaltningsrevisjonen:

- Får personer som oppholder seg i kommunen nødvendig bistand innenfor psykisk helse, herunder rusomsorg?
- Har kommunen styring over det daglige tjenestetilbudet til brukere innen rus- og psykiatritjenesten?

For å besvare problemstillingene har revisjon gjort bruk av flere metoder. For å imøtekomme kontrollutvalgets ønske om å innhente synspunkter fra brukere, har revisor sendt ut spørreskjema/brukerundersøkelse til aktive brukere med behov for kommunale tjenester innenfor rus og psykiatri. Revisor har også sett på kommunens systemer som skal sikre brukermedvirkning og at brukere mottar rettighetsbaserte tjenester. Videre er det foretatt intervjuer av rådmann, sektorsjef helse og sosial, tjenesteleder helse, aktivitet og service samt sentrale aktører innafor psykiatri- og rustjenesten. Undersøkelsen baserer seg også på dokumentgjennomgang av årsmeldinger og regnskapsdata.

Kommunens overordnede ansvar for helse- og omsorgstjenester fremgår av helse- og omsorgstjenesteloven § 3-1 (1.-3. ledd):

- Kommunen skal sørge for at personer som oppholder seg i kommunen tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester.
- Kommunens ansvar omfatter å gi tjenester til personer med blant annet ... psykisk sykdom, rusmiddelproblem ...
- Kommunens ansvar innebærer plikt til å planlegge, gjennomføre, evaluere og korrigere virksomheten, slik at tjenestenes omfang og innhold er i samsvar med krav

Kommunen har en psykiatriplan for Selbu kommune for perioden 2012-2017 for virksomheten. Det er startet arbeid med en ny helse- og omsorgsplan som det arbeides med å behandles politisk i løpet av 2018. Det diskuteres om kommunens psykiatriplan skal innlemmes i den nye helse- og omsorgsplanen, ifølge flere som er intervjuet. Det ble vedtatt en ny boligsosialplan for kommunen i oktober 2017 som legges til grunn for kommunens arbeid på det boligsosiale området kommende år. I planen vises det til behov for boliger tilknyttet brukere fra rus, og i mindre perioder for de med psykiske plager. Kommunen har også en handlingsplan for rus fra 2012, som er under revidering.

Revisjonens konklusjon:

I rapporten konkluderes det med at personer som oppholder seg i kommunen i hovedsak mottar nødvendig bistand innenfor psykisk helse- og rusomsorg. Satsingen fra Opptrappingsplanen (stort fokus på tidlig innsats/forebygging) innen psykisk helse og rus vurderes også som ivaretatt av kommunen. Tjenester til rus og psykiatri ytes i samsvar med gitte føringer, men det er noen utfordringer ved lavterskeltilbudet til brukerne. Kommunen har noen mangler knyttet til å informere godt nok om tilbudet som gis fra Rus- og Psykiatritjenester, samt i forhold til å systematisere brukererfaringer til styring av tjenesten. Revisor konkluderer videre med at kommunen i hovedsak har styring over det daglige tjenestetilbudet som ytes til brukere for rus- og psykiatritjenester. Revisor savner imidlertid en oppdatering av rus- og psykiatriplan for å gi oppdaterte målsettinger og tiltak for styring av tjenestene. Det uttrykkes videre et behov for å tilrettelegge bedre for bruk av kommunens kvalitetssystem til helhetlig styring av virksomheten.

Kontrollutvalgssekretariatets konklusjon

Sekretariatet er av den oppfatning at rapporten fra forvaltningsrevisjon er i tråd med prosjektplanen og bestillingen fra kontrollutvalget. Sekretariatets vurdering er at revisjon har levert en rapport som gir nyttig informasjon, og som peker på områder kommunen bør ha fokus på i det videre arbeidet. Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å ta rapporten til orientering og legge den frem for kommunestyret med forslag om at revisjonens anbefalinger følges opp av rådmannen.